

Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste

Forvaltningskontrollrapport

Brønnøy Kommune 2015

Kontrollerte ordning:

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

INNHALDSFORTEGNELSE

Forvaltningskontroll	3
1 Sammen drag	3
2 Begrepsavklaringer:	3
3 Grunnlag for kontrollen	4
3.1 For søknadsomgang 20. august 2014:	4
3.2 For søknadsomgang 20. januar 2015:	4
4 Gjennomføring av kontrollen.....	4
5 Tabell:	5
6 Generelt om kommunen	5
7 Kontrollområder	5
7.1 Generell kommentar om funn.....	6
7.2 Saksbehandling.....	6
7.3 Journalføring	7
7.4 Stedlig kontroll.....	7
7.5 Registrerte avvik	8
7.6 Registrerte merknader	10

FORVALTNINGSKONTROLL

Kontrollert kommune	: Brønnøy
Dato rapport	: 18.03.2016
Kontroll avholdt dato	: 23.11.2015
Gjennomført av	: Åge Ystad, Åsa Hellem og Hans Christian Jarnæs
Kontrollert(e) ordning(er)	: Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.
Saksnummer ePhorte	: 15/7067

1 SAMMENDRAG

Fylkesmannen i Nordland gjennomførte forvaltningskontroll av tilskuddsordninger innen landbruket i Brønnøy kommune den 23. november 2015. Tema for kontrollen var kommunens forvaltning av tilskuddsordningen Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, samt tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. Under kontrollen ble søknader fra 15 foretak vurdert.

Det ble avdekket 4 avvik og 2 merknader under kontrollen.

2 BEGREPSAVKLARINGER:

Funn er de faktiske forhold som avdekkes under Fylkesmannens kontroll. Disse kategoriseres som generelle kommentarer, avvik eller merknader i kontrollrapporten.

Generelle kommentarer beskriver det vi mener er verdt å bemerke om kommunens forvaltning av de kontrollerte tilskudd utenom avvik og merknader.

Avvik er brudd på formelle krav fastsatt i lover, forskrifter, rundskriv eller jordbruksavtalen.

Merknad er forhold som vi mener det er nødvendig å påpeke for å sikre god forvaltning av kontrollerte ordninger.

Trekk vil si en reduksjon i tilskuddet som følge av at informasjonen i søknaden er justert/rettet slik at den stemmer med virkeligheten.

Avkorting innebærer at det foretas en reduksjon i tilskuddet foretaket i utgangspunktet hadde rett på. En retting av søknaden i samsvar med de faktiske forhold hos foretaket er ikke en avkorting. En eventuell avkorting må komme i tillegg til oppretting av søknaden/utbetalingen.

3 GRUNNLAG FOR KONTROLLEN

- ✓ Lov om jord (jordlova) 12. mai 1995 nr. 23
- ✓ Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket. 19. desember 2014 nr. 1817.
- ✓ Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket og avløsertilskudd i jordbruket, 29. juni 2015 nr. 802.
- ✓ Forskrift om miljøplan 15. januar 2003 nr. 54.
- ✓ Reglement for økonomistyring i Staten §§ 14 og 15. fastsatt 12. desember 2003
- ✓ Jordbruksavtale 2015 – 2016. Inngått 22. juni 2015.
- ✓

3.1 FOR SØKNADSOMGANG 20. AUGUST 2014:

Rundskriv 2014-15 fra Landbruksdirektoratet - *kommentarer* til reglene om produksjonstilskudd i jordbruket og avløsning ved ferie og fritid.

Rundskriv 2014-16 fra Landbruksdirektoratet. - *saksbehandlingsrutiner*.

3.2 FOR SØKNADSOMGANG 20. JANUAR 2015:

Rundskriv 2014-29 fra Landbruksdirektoratet. -*kommentarer* til reglene om produksjonstilskudd i jordbruket og avløsning ved ferie og fritid. – *Revidert 17.4.2015*.

Rundskriv 2014-30 fra Landbruksdirektoratet. -*saksbehandlingsrutiner*. – *Revidert 22.1.2015*.

Fylkesmannen har det regionale ansvaret for at tilskudd i landbruket blir forvaltet i samsvar med forutsetningene. Forvaltningskontroll av kommuner er et virkemiddel i dette arbeidet.

4 GJENNOMFØRING AV KONTROLLEN

Forvaltningskontrollen ble gjennomført med dokumentgjennomgang og intervju av Landbrukssjef og saksbehandlere i kommunen.

Kontrolldagen bestod av:

- ✓ Åpningsmøte for å informere om kontrollens hensikt og omfang
- ✓ Intervju med fagansvarlige for ordningen.
- ✓ Gjennomgang av saksdokumenter for ordningen for søknadsomgang august 2014 og januar 2015.
- ✓ Sluttmøte med gjennomgang av kontrollen og presentasjon av funn.

Hovedfokus i forvaltningskontrollen er for å kartlegge forvaltningspraksisen til kommunen. Det ble gjennomført en validitetskontroll av om lover og regler for forvaltningen etterleves.

I reglement for økonomistyring i staten er det fastsatt at alle virksomheter skal etablere systemer og rutiner som har innebygd intern kontroll, blant annet for å sikre at måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over personer som deltok under kontrollen og hvilke deler av kontrollen de deltok på.

5 TABELL:

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Fra kommunen				
Pål Trælvik	Rådmann	X		X
Gunvald Eilertsen	Plan og utviklingssjef	X	X	X
Odd Reidar Johansen	Landbrukssjef	X	X	X
Solfrid Sivertsen	Fagkonsulent	X	X	X
Julie E. Johansen	Fagkonsulent	X	X	X
Fra fylkesmannen				
Åsa Hellem	Fagansvarlig kontrollør	X	X	X
Åge Ystad	Fagansvarlig kontrollør	X	X	X
Hans Christian Jarnæs	Kontrolleder	X	X	X

6 GENERELT OM KOMMUNEN

For søknadsomgangene august 2014 var det 123 jordbruksforetak som søkte om produksjonstilskudd og for januar 2015 var det 108 foretak som søkte om produksjonstilskudd. Nedenfor presenteres en oversikt over utbetalt tilskudd for produksjonstilskudd, avløsertilskudd og pristilskudd for årene 2014 og 2015.

For 2014 er det utbetalt totalt kr. 51 159 143,- i produksjonstilskudd, avløsertilskudd og pristilskudd.

For 2015 er det per kontroll dagen utbetalt kr. 37 834 902,- i produksjonstilskudd og avløsertilskudd.

7 KONTROLLOMRÅDER

I dette kapittelet blir først noen generelle kommentarer om funn presentert. Så vil punktene 7.5 og 7.6 presentere avvik og merknader som er registrert ved denne forvaltningskontrollen.

7.1 GENERELL KOMMENTAR OM FUNN

Produksjonstilskudd

For søknadsomgangene august 2014 og januar 2015 er totalt 15 foretak valgt for kontroll av Fylkesmannen. Søknadene fra de utvalgte foretakene er vurdert for begge søknadsomgangene. Valg av foretak er gjort med bakgrunn i kommunens utvalg til stedlig kontroll og fra feil- og varselmeldinger i WESPA (saksbehandlersystem fra Landbruksdirektoratet).

Generelt er det god saksbehandling og oppfølging av foretak som søker om produksjonstilskudd i Kommunen. Kommunen bruker merknadsfeltet aktivt i saksbehandlingssystemet WESPA, noe som kvalitetssikrer saksbehandlingen.

7.2 SAKSBEHANDLING

- Kommunen har utarbeidet rutinebeskrivelser for behandling av søknader om produksjonstilskudd, miljøtilskudd og avløsertilskudd ved ferie og fritid.
- Kommune har rutiner for utvelgelse av stedlig kontroller.
- Det foretas ingen skriftlig risikovurdering ved utvelgelse av foretak til stedlig kontroll. Saksbehandlerne(landbrukssjef og fagkonsulent) foretar utvelgelse til stedlig kontroll sammen, basert på skjønn og historiske data.
- For gjennomføringen av stedlig kontroll har kommunen utarbeidet en arbeidsbeskrivelse.
- Ingen rutinebeskrivelse for behandling av eventuelle tips om ulovligheter. Det opplyses at tips tas tak i fortløpende.
- Kommunen har merknader og forklaringer i WESPA i noen saker, men bruken av merknadsfelt er mangelfullt.
- Ingen vurderinger om avkorting ved endring av søknadsopplysninger er gjort i WESPA, kun merknader.
- Stedlig kontroll blir utført av en til to personer alt etter kapasitet.
- Ved kontroll fant vi ingen dokumentasjon i ePhorte (kommunens saks- og arkivsystem) for om at det er gjort vurderinger angående avkortinger ved feil søknadsopplysninger.
- Hovedvekten av alle foretak leverer elektronisk søknad. Kun noen enkelte søkere kommer til kommunen for å få hjelp til å legge inn i WESPA.

7.3 JOURNALFØRING

- Kommunen journalfører alle søknader på ett saksnummer for hver søknadsomgang for alle søkere i ePhorte.
- Elektroniske søknader blir journalført i kommunens saksbehandlingssystem ePhorte, etter tredje inputkontroll.
- Papirsøknader stemples og journalføres fortløpende når de blir mottatt av kommunen.
- E-post blir journalført på sak(dette i følge saksbehandler) Ved gjennomgang av enkelte saker har vi funnet at e-poster kun er satt i perm uten journalføring i ePhorte.
- Telefonsamtaler som gjelder søknad skrives inn som merknad i WESPA, eller noteres på liste/søknad som lagres i perm.
- Kontrollskjemaer etter stedlig kontroll blir journalført i ePhorte og satt i perm.

7.4 STEDLIG KONTROLL

På grunnlag av en risikovurdering skal kommunen plukke ut minst 5 prosent av foretakene, som har søkt om produksjonstilskudd, til stedlig kontroll.

For søknadsomgangen 20. august 2014 hadde kommunen vært ute på stedlig kontroll hos 8 foretak. For 20. januar 2015 hadde kommunen vært ute på stedlig kontroll hos 6 foretak. Dette er tilstrekkelig.

Det foreligger ingen skriftlig risikobasert utvelgelse til stedlig kontroll. Det blir foretatt en vurdering av hvem som skal kontrolleres for hver søknadsomgang. Det trekkes ut foretak ut fra kjennskap og egne vurderinger. Kommunen tar hensyn til geografi ved utvelgelse av foretak.

Stedlig kontroll varsles pr telefon (sms) til alle som skal kontrolleres. Tidspunkt avtales pr telefon. Dersom søker ikke svarer, sendes det brev. I tilfeller der søker ber om det, blir kontrollen utsatt til det passer for søker, men ikke ut over 5 virkedager.

Kommunen gir kun muntlig informasjon om hensikten med kontroll og hva som skal kontrolleres. De varsler ikke skriftlig om hvordan kontrollen skal bli utført. Se merknad 3

Dersom foretak søker miljøtilskudd blir dette kontrollert samtidig med stedlig kontrollen for Produksjonstilskudd. Det vurderes i tillegg om det er behov for kontroll av andre søknader om miljøtilskudd.

Kommunen benytter kontrollskjema ved stedlig kontroll. Det er påført dato for kontrolltidspunktet med underskrift av kommunen og søker.

Kommunen har endret feilopplysninger i søknader etter stedlig kontroll uten at dette er kommentert i verken ePhorte eller i WESPA. Avvik 1 og 2.

7.5 REGISTRERTE AVVIK

Følgende avvik ble registrert ved forvaltningskontrollen:

Avvik 1	Opplysninger foretak har gitt i søknad samsvarer ikke med resultat etter stedlig kontroll. Det er ikke vurdert avkorting.
Referanse	Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 13. Rundskriv 2014-16 pkt. 5.5 fra Landbruksdirektoratet. Rundskriv 2014-30 pkt. 6.5 fra Landbruksdirektoratet.
Kommentar	<p>Kommunen har endret opplysninger i søknader fra tre foretak. Det er ikke vurdert som feilopplysninger og det er ikke vurdert avkorting.</p> <p>Org.nr. 892036322. Søker har søkt om økologisk dyr, uten å ha økologisk. Kommunen har redusert dyr i kode 801 økologisk. Det foreligger ingen forklaring på endringene som er gjort angående dyr. Det mangler kommentarer og vurdering for endringer gjort både i WESPA og ePhorte. Det er ikke vurdert avkorting og det er ikke journalført dialog med søker.</p> <p>Org.nr. 869123722 Kommunen har endret søknad i kode 119 (øvrige storfe) fra 40 dyr til 42 dyr. Avløsertjenester er redusert med bakgrunn av opplysninger fra Helgeland landbruksstjenesten. Fra kr 203187,- til kr 162550,- Dialog med søker er ikke dokumentert. Det mangler kommentarer og vurderinger for endringer gjort av kommunen i både ePhorte og i WESPA.</p> <p>Org.nr. 970567933. Kommentarer i WESPA hvorfor søknaden er godkjent har ikke sammenheng med hvorfor stopp av søknaden. Ingen dokumentasjon på dialog med søker. Søknaden er stoppet, uten at det er gjort et formelt vedtak.</p>
Avvik 2	Kommunen har ført opplysninger i søknad, uten at foretaket selv har søkt om noe i aktuell kode.
Referanse	Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 11. Rundskriv 2014-16 pkt. 5 fra Landbruksdirektoratet. Rundskriv 2014-30 pkt. 6 fra Landbruksdirektoratet.
Kommentar	<p>Org.nr. 969704560 Kommunen har påført i søknad kjøpt avløsertjenester uten å forklare i kommentarfeltet i WESPA hvorfor det er gjort. Søker har ikke søkt om dette i sin søknad. Det foreligger ingen dokumentasjon på dialog med søker. (Kommunen opplyser ved kontroll at de har påført beløp med bakgrunn i liste fra landbruksstjenesten.)</p>

Org. nr. 995753081 Kommunen har endret i søknad kode 157 (slakte gris) fra 103 dyr til 109. Dette er begrunnet i WESPA med at søker har ført opp 6 slaktegriser for lite. Det skal ikke føres opp mer enn foretaket selv har søkt om uten å regne det som ny søknad.

Org.nr. 998755263 Kommunen har påført i søknad kjøpt avløsertjenester uten å forklare i kommentarfeltet i WESPA hvorfor dette er gjort. Søker har ikke søkt om dette i sin søknad. Det foreligger ingen dokumentasjon på dialog med søker. (Kommunen opplyser ved kontroll at de har påført beløp med bakgrunn i liste fra landbrukstjenesten.)

Org nr. 997510194 Kommunen har påført i søknad kjøpt avløsertjenester uten å forklare i kommentarfeltet i WESPA hvorfor dette er gjort. Søker har ikke søkt om dette i sin søknad. Det foreligger ingen dokumentasjon på dialog med søker. (Kommunen opplyser ved kontroll at de har påført beløp med bakgrunn i liste fra landbrukstjenesten.)

Org. nr. 970375473 Søker har sendt inn søknad kun med forhånds utfylte opplysninger, kommunen har ikke dokumentasjon på dialogen med søker i løpet av saksbehandlingen. Kommunen har fylt ut søknaden på vegne av søker.

Det skal ikke føres opp noe der foretaket selv ikke har søkt uten at det anses som ny søknad.

Avvik 3	Kommunen endrer opplysning i søknad ved maskinell inputkontroll, uten å vurdere å stoppe eller avkorte i tilskuddet.
----------------	---

Referanse	Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 12. Rundskriv 2014-16 pkt. 7.1 fra Landbruksdirektoratet. Rundskriv 2014-30 pkt. 8.1 fra Landbruksdirektoratet.
------------------	--

Kommentar	Org nr. 997510194 Kommunen endrer søknad uten å skrive i kommentarfeltet i WESPA hvorfor det ikke er gjort vurdering om avkorting. Det foreligger en egen sak for dette foretaket angående søknadsomgangen aug. 2014 der arealopplysninger er endret av kommunen og journalføring av søknad er gjort i ettertid. (Sak 15/1650)
------------------	---

Org.nr 913784995. Kommunen har endret antall dyr og areal. Det er ingen merknader eller vurderinger på hvorfor endringene er gjort.

Dersom foretaket har gitt feil opplysninger i søknad som ville ført til en merutbetaling som denne ikke hadde krav på, skal kommunen vurdere om foretaket har vært i god tro eller om feilopplysningene i søknaden er gitt uaktsom eller forsettlig.

Kommunen skal rette søknader der det er søkt om for mye. Kommunen må også vurdere om det er grunnlag for avkorting i tilskuddet som følge av feilopplysninger.

Avvik 4 **Kommunen har godkjent ufullstendige miljøplaner. Det er ikke foretatt trekk eller vurdert avkortinger i utbetalingen av tilskudd som følge av feilopplysninger fra søker.**

Referanse Straffeloven §§ 270 og 271.
Forskrift om miljøplan.
Rundskriv 2014-16 pkt. 5.4.7 og pkt. 9.6 fra Landbruksdirektoratet.

Kommentar 5 miljøplaner er vurdert av Fylkesmannen og kan ikke godkjennes.

Foretakene hadde svart ja for at de hadde en fullstendig miljøplan og kommunen hadde godkjent disse som gjeldende ved søknadsomgangen 20. august 2014. Etter stedlig kontroll.

De foreliggende miljøplaner er mangelfulle og kan følgelig ikke godkjennes. **Org.nr. 969642980, Org.nr. 970375473, Org.nr. 971209291, Org.nr 969516721 og Org.nr. 980494829.**

Dersom søker gir feil opplysninger til myndighetene for å få utbetalt tilskudd denne ikke har krav på, vil handlingen kunne falle inn under bedrageribestemmelsene i straffeloven § 270 om simpelt bedrageri, evt. § 271 om grovt bedrageri.

Vi gjør oppmerksom på at også medvirkning fra forvaltningens side på dette området kan være straffbart, jf. straffeloven §§ 270 og 271.

7.6 REGISTRERTE MERKNADER

Følgende merknader ble registrerte ved forvaltningskontrollen:

Merknad 1 **WESPA tilfredsstill ikke kravene til offentlig arkivsystem eller som saksbehandlingsystem**

Referanse Forvaltningsloven.
Arkivlova § 6.
Rundskriv 2014-30 pkt. 5.1.1 fra Landbruksdirektoratet.

Kommentar Fylkesmannen finner få eller ingen tilleggsopplysninger i ePhorte for søknadsomganger der det er gjort vurderinger om avkorting.

Ved eventuelle avkorting må dette dokumenteres i ePhorte, WESPA tilfredsstill ikke kravene til offentlig saksbehandling. Kommunen må derfor sørge for et tilfredsstillende system for journalføring og arkivering som oppfyller kravene i arkivloven og forskrift om offentlige arkiv. Det samme gjelder vedrørende en eventuell klagebehandling i henholdt til forvaltningsloven.

Merknad 2	Kommunen leverte ikke etterspurt dokumentasjon innen fastsatt frist til Fylkesmannen
------------------	---

Referanse	Forskrift om miljøplan. Rundskriv 2014-16 pkt. 5.4.7 og pkt. 9.6 fra Landbruksdirektoratet.
------------------	--

Kommentar	Fylkesmannen mottok kun 5 stk. miljøplaner av de 8 stk. etterspurte miljøplaner i forkant for kontrollen.
------------------	---

Merknad 3	Kommunen opplyser ikke hvordan stedlig kontroll skal bli gjennomført og det gis ikke informasjon om søkers rettigheter og klagemuligheter ved kontroll.
------------------	--

Referanse	Rundskriv 2014-16 pkt. 5.3 fra Landbruksdirektoratet. Rundskriv 2014-30 pkt. 6.3 fra Landbruksdirektoratet.
------------------	--

Kommentar	Stedlig kontroll varsles pr telefon i form av tekstmelding. Det gis kun muntlig informasjon om hensikten med kontrollen og hva som skal kontrolleres.
------------------	---

Det opplyses ikke om hvordan kontrollen vil bli utført. jfr. forvaltningsloven § 15. De som blir kontrollert blir ikke informert om sine rettigheter og klagemuligheter ved pålegg om å gi opplysninger. jfr. forvaltningsloven §§ 14.

Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnpost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

